

A CÁRNŐ (József Attila Színház a Fővárosi Művelődési Házban). Szemes Mari, Harkányi Etedre és Kovács István

A CÁRNŐ

Az írói munka „komoly-ságáról”, így tehát a darab minéműségéről elég sokat elárulhat a tény, hogy A cárnő közepét *Biró Lajos*, az elejét és a végét pedig *Lengyel Menyhért* írta, egy hirtelen támadt ötlet hatására. Kettejük elfekvő vígjátéki készletében volt anynyi alkalmas helyzet, csat-

tanós mondat, amennyi egy könnyed, felszínes színházi estéhez kell. Művüket valószínűleg maguk se vették komolyan, hiszen tudhatták, hogy ebből a darabból semmi sem hiányzik úgy, mint a mélység. Jött azonban a legnagyobb kerítő: a siker. És nemcsak a tízes évek polgári világában, hanem tavaly Veszprémben is, s most a József Attila Színház kamaraszínházi vendéjátékain, a Fővárosi

Művelődési Házban. Mert ma is van olyan közönségréteg, amelynek a szolid ágytörténetek kellemes pikantiája úgy kell, mint a falat kenyér.

A szerzőpáros egy pillanatra sem akarja elhitétni, hogy itt Nagy Katalin cárnő valóságos portréjára pillanthatunk. Nem a korabeli Európa egyik legfelvilágosultabb uralkodója a hősnő, hanem a képébe bújtatott szerelemvágyó asszony,

aki — valljuk meg — elég szellemes, elég szórakoztató helyzetekben szerez magának férfiakat. Könnyű neki, hiszen bájait némi-képp emeli a trón is.

Persze, *Biró Lajostól* vagy *Lengyel Menyhérttől* volna értékesebb felelevenítenivaló is, de ez más kérdés. Ne vitassuk el senki jogát, hogy a színházban pusztá kikapcsolódási alkalmat keressen!

Sik Ferenc rendezése — ahogy tavaly Veszprémben sem — most sem csap be senkit. Annak mutatja a darabot, ami; s az első perctől az utolsóig megmarad a jó ízlés határain belül. Látványos és csillogó; ötletes és mulattató. Külön érdeme, hogy ismét felfedezi *Szemes Mari* sok árnyalatú humorát, *Kovács István*, előző színházában alig-alig használt, kiforrott jellemzési képességeit; és észrevéti, hogy *Harkányi Endrétől* *Horváth Gyulán* át *Láng József*ig több olyan színésze van a József Attilának, akik megérdemelnék, hogy fontosabb szerepekben megújulhassanak. Kiáltóan nagyok a bennrekedt tartalékaik.

A nézőtérről kifelé jövet két idősebb hölgy megjósolta, hogy ez lesz az évad legsikeresebb bemutatója. Attól függ, persze, mit tekintünk sikernek. De annyi biztos: nem nehéz előre látni a százas széziát.